

การประเมินความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค^๑
อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลวัดแค ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

นิยามความเสี่ยง หมายถึง โอกาสหรือเหตุไม่พึงประสงค์อาจทำให้อนาคตส่งผลกระทบให้เกิดความเสียหาย ทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้เบี่ยงเบนไปหรือไม่ประสบผลสำเร็จ ทั้งในด้านกลยุทธ์ การเงิน การดำเนินงาน และกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง การพิจารณาเลือกวิธีการที่ควรกระทำเพื่อจัดการกับความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นตามผลการประเมินความเสี่ยง ซึ่งต้องพิจารณาโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่เกิดกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และความคุ้มค่าในการบริหารความเสี่ยงที่เหลืออยู่ วิธีการที่ใช้ในปัจจุบัน คือ

๑. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการหลีกเลี่ยงหรือหยุดการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น งานส่วนใดที่องค์กรไม่ถนัด อาจหลีกเลี่ยงหรือหยุดการทำงานในส่วนนั้น และอาจใช้การจ้างงานภายนอกแทน

๒. การลดความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการจัดให้มีระบบการควบคุมต่างๆ เพื่อป้องกัน หรือค้นพบความเสี่ยงอย่างเหมาะสมทันเวลา

๓. การแบ่งความเสี่ยง คือการลดโอกาสที่จะเกิดหรือลดผลกระทบ หรือลดทั้งสองส่วน โดยการหาผู้ร่วมรับผิดชอบความเสี่ยง เช่น การทำประกันต่างๆ

๔. การยอมรับความเสี่ยง คือการไม่ต้องทำสิ่งใดเพิ่มเติมเนื่องจากมีความเห็นว่าความเสี่ยงมีโอกาสที่จะเกิดขึ้น้อย และผลกระทบจากการเกิดก็น้อยด้วย

ขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง ๖ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง เป็นการระบุเหตุการณ์ใด ๆ ทั้งที่มีผลดีและผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

๒. ประเมินความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำการตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

๓. จัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง และสูงมาก ให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้น กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

๔. รายงานและติดตามผล เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดให้ฝ่ายบริหารรับทราบ

๕. ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดหา มาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่มีการจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้ องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

๖. ทบทวนการบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยง ในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบที่ดียิ่งขึ้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน สามารถจำแนก ระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ สูง ปานกลาง ต่ำ และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนและที่เกี่ยวข้องกับสินบนขององค์กรบริหารส่วนตำบลวัดแคน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดังนี้

ตารางแสดงการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดแคน

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ค่าระดับ ของ ความเสี่ยง	มาตรการป้องกัน และควบคุม/การ บริหารจัดการความเสี่ยง
การให้ หรือรับ ของขวัญ ของกำนัล จากการปฏิบัติ หน้าที่	การรับหรือให้ทรัพย์สิน สิ่งของเพื่อเป็นของขวัญ ของที่ระลึก เพื่อตอบแทนในการให้บริการ การปฏิบัติงาน	๒	๒	๔	- จัดทำมาตราการนโยบายไม่รับของขวัญ และของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และงดให้ของขวัญแก่บุคลภายนอกผู้มาติดต่อราชการในช่วงทุกเทศกาล
การจัดซื้อจัดจ้าง	- ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดซื้อจัดจ้าง เสื่อประโยชน์เลือกซื้อร้านที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติหรือร้านที่ตนเองคุ้นเคยดีง่าย - การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตาม TOR	๒	๒	๔	- ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อวัสดุ - เช้มงวดในการตรวจสอบพัสดุหรือการจ้าง - ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
การบริหารบุคคล	- การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเป็น พนักงาน จ้าง ไม่เป็นธรรม และโปรดีใส หรือมีบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้าปฏิบัติงาน - การประเมินผลการปฏิบัติงานไม่เป็นธรรม	๒	๒	๔	- ดำเนินการประกาศเผยแพร่ prer การรับสมัคร และดำเนินการคัดเลือกอย่างเป็นธรรม โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละด้านอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ - กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
การนำทรัพย์สิน ส่วนราชการไปใช้ประโยชน์	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาต เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถวิ่งฯ	๒	๒	๔	ดำเนินการจัดทำทะเบียนควบคุม การใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องได้รับการพิจารณา อนุญาต ก่อนนำทรัพย์สินราชการไปใช้ภายนอก

ประเด็น ความเสี่ยง	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ	ค่าระดับ ของ ความ เสี่ยง	มาตรการป้องกัน และควบคุม/การ บริหารจัดการความ เสี่ยง
การลงชื่อ เข้าออก เวลาปฏิบัติ หน้าที่	การลงเวลาไม่ตรงตามความเป็นจริง	๒	๑	๒	- ใช้ระบบ และ ลายเซ็นวีดีโอ - มีสมุดขออนุญาตไป พื้นที่อื่น
การจัดโครงการ/ กิจกรรม	มีการเลือกพื้นที่ในการจัดโครงการ/ กิจกรรมเจ้าหน้าที่คุ้นเคยเป็นการส่วนตัว	๒	๒	๔	- พิจารณาพื้นที่ที่ประสบ ปัญหาและมีความจำเป็น ลำดับแรก
การลงพื้นที่ ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง(Case) - การใช้รถ - การใช้คน	การใช้จัดสรรทรัพยากรนำไปใช้มาก เกิน ความจำเป็นในแต่ละภารกิจ เช่น นำมั่นมาก เกินความเกินความจำเป็น	๒	๒	๔	- มีการบันทึกการใช้ต่างๆ - มีการรายงานทุกครั้ง - สร้างจิตสำนึก คุณธรรม จริยธรรม - ใช้งานตามความเป็น จริง
การจัดประชุม ดูงาน สัมมนาต่างๆ	ผู้รับผิดชอบโครงการมีสัมพันธ์ที่ ใกล้ชิดกับ เจ้าของกิจการหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ สถานที่	๒	๑	๒	- สถานที่มีความ เหมาะสมกับงบประมาณ - วิทยาการมีความรู้ ความ เหมาะสมกับงาน หรือ โครงการนั้นๆ
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวก และความ สะดวกในการ พิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบน เพื่อช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต หรือได้รับการยกเว้น ไม่เป็นไปตามกฎหมาย	๒	๒	๔	- จัดทำมาตรการ นโยบายการไม่รับ ของขวัญ และของกำนัล ทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) - จัดทำคู่มือการ ให้บริการประชาชน - จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตาม กฎหมาย จุดให้บริการ
การใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การ ให้บริการตาม ภารกิจ	- เจ้าหน้าที่มีพฤติกรรมเลือกปฏิบัติกับ ประชาชนผู้มาติดต่อ - ใช้อำนาจตามกฎหมายเพื่อช่วยเหลือญาติ หรือพวงพ้อง	๒	๒	๔	- ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตามประมวลจริยธรรม- หลักธรรมาภิบาล - ช่องทางร้องเรียน เจ้าหน้าที่

